

SENAT DE BELGIQUE BELGISCHE SENAAT

SESSION DE 1959-1960

21 MAI 1960

Projet de loi autorisant le Roi à nommer à des places de complément au Conseil d'Etat.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi fondamentale relative aux structures du Congo, actuellement soumis aux délibérations du Parlement, prévoit notamment que jusqu'au moment où la Cour constitutionnelle du nouvel Etat sera légalement organisée, le Conseil d'Etat de Belgique exercera à titre transitoire les compétences de cette Cour constitutionnelle.

Celles-ci sont vastes. Elles comportent les missions dévolues :

- 1) à la Chambre de constitutionnalité (appréciation de la conformité aux lois fondamentales des projets de loi, des constitutions provinciales et des ordonnances-loi),
- 2) à la Chambre d'administration (attributions semblables à celles de la section d'administration du Conseil d'Etat belge),
- 3) à la Chambre des conflits (décisions quant aux conflits de compétence entre le pouvoir central et le pouvoir provincial ou relatifs aux actes du pouvoir exécutif).

Il est évidemment impossible de déterminer à l'heure actuelle non seulement le volume et la durée des interventions qui seront demandées au Conseil d'Etat, mais également les conditions dans lesquelles cette mission devra s'accomplir (en Belgique ou au Congo), mais il importe avant tout de rendre possible l'exercice efficient de ces compétences nouvelles, dans n'importe quelle éventualité.

ZITTING 1959-1960

21 MEI 1960

Ontwerp van wet waarbij de Koning gemachtigd wordt benoemingen te doen voor aanvullende plaatsen bij de Raad van State.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het ontwerp van wet betreffende het Staatsbestel in Kongo, dat thans ter behandeling aan het Parlement is voorgelegd, bepaalt o.m. dat de Belgische Raad van State de bevoegheden van het Grondwettelijk Hof bij wijze van overgang zal uitoefenen totdat dit Grondwettelijk Hof van de nieuwe Staat wettelijk zal zijn georganiseerd.

Deze bevoegdheden zijn uitgebreid. Zij omvatten de taken opgedragen :

- 1) aan de Grondwetskamer (het nagaan van de overeenstemming van de wetsontwerpen, provinciale grondwetten en wetsordonnanties met de fundamentele wetten),
- 2) aan de Kamer van Administratie (ongeveer dezelfde bevoegdheden als die van de Afdeling Administratie van de Belgische Raad van State),
- 3) aan de Conflictenkamer (beslissingen betreffende de bevoegdheidsconflicten tussen het centraal gezag en het provinciaal gezag of betreffende de handelingen van de uitvoerende macht).

Het is vanzelfsprekend thans evenmin doenlijk de omvang en duur te bepalen van de tussenkomsten welke van de Raad van State zullen worden gevergd, maar eveneens de voorwaarden waarin deze zich van die opdracht zal te kwijten hebben in België of in Kongo, doch het komt er in de eerste plaats op aan de doeltreffende uitoefening van die nieuwe bevoegdheden mogelijk te maken in om het even welke omstandigheden.

Il convient à cet effet d'avoir recours à des solutions de nature temporaire, propres à faire face à ces tâches non permanentes.

Le seul procédé à retenir consiste à permettre au Roi de nommer pendant une période déterminée, à des places de complément, suivant une pratique suivie dans l'ordre judiciaire en certaines circonstances exceptionnelles.

Les nominations se font à titre définitif et suivent les règles habituelles afférentes à la place considérée. Les titulaires nommés aux places de complément prennent rang dans le cadre des magistrats titulaires de leur qualité au fur et à mesure des vacances et sans nouvelle prestation de serment. Le surnombre momentané est ainsi résorbé progressivement.

Le présent projet vise donc à instaurer pareil système pour permettre au Conseil d'Etat d'exercer les compétences nouvelles et momentanées qui lui seront confiées.

**

L'article premier établit le principe, fixe la durée des pouvoirs du Roi et détermine le nombre de places de complément.

Un examen approfondi de la situation a fait apparaître que le Conseil d'Etat pourra vraisemblablement mener à bien les tâches qu'il aura à assumer pour le nouvel Etat congolais si le Roi peut, en cas de nécessité, procéder à des nominations aux places de complément suivantes :

- 4 places de conseiller (c'est-à-dire l'effectif d'une chambre, plus un conseiller pour parer aux absences, ce qui paraît indispensable si la chambre doit fonctionner au Congo),
- 2 places d'auditeur,
- 3 places de substitut de l'auditeur général ;
- 1 place de greffier adjoint.

Le projet détermine le nombre de toutes les places de complément, y compris celles de substitut de l'auditeur général et de greffier adjoint, alors que la loi organique du Conseil d'Etat attribue au Roi le soin de fixer le nombre des substituts et ne limite pas le nombre de greffiers adjoints. Les pouvoirs laissés au Roi par la loi organique, et auxquels d'ailleurs le présent projet ne porte nullement préjudice concernant le cadre ordinaire du Conseil d'Etat et normalement pas des places qui viennent en surnombre et sont appelées à disparaître.

Daartoe dient er naar tijdelijke oplossingen gezocht opdat die niet-permanente opdrachten ten uitvoer kunnen worden gebracht.

De enige te weerhouden werkwijze zou erin bestaan de Koning toe te laten gedurende een bepaald tijdvak benoemingen te doen tot aanvullende betrekkingen overeenkomstig een praktijk welke reeds werd toegepast bij de rechterlijke orde in sommige buitengewone omstandigheden.

De benoemingen geschieden in vast verband en volgen de gewone, voor de in aanmerking komende betrekking geldende regeling. De tot de aanvullende betrekkingen benoemde titularissen nemen hun rang in in het kader van de magistraten die dezelfde titel voeren als zij, naargelang van het ontstaan van vacatures, en zonder nieuwe eedaflegging. Het voorlopig overtal wordt aldus geleidelijk opgeslorpt.

Onderhavig ontwerp strekt er dus toe dergelijk stelsel in te voeren teneinde de Raad van State in de mogelijkheid te stellen de nieuwe en tijdelijke bevoegdheden, welke hem zullen worden opgedragen, uit te oefenen.

**

Artikel één legt het beginsel vast, bepaalt de duur der bevoegdheden van de Koning en stelt het aantal aanvullende betrekkingen vast.

Uit een grondig onderzoek van de toestand is gebleken dat de Raad van State de taken welke hij voor de nieuwe Kongostaat zal te vervullen hebben, waarschijnlijk tot een goed einde zal kunnen brengen, bijaldien de Koning desnoods kan overgaan tot benoemingen in de volgende aanvullende betrekkingen :

- 4 betrekkingen van raadsheer (d.w.z. de bezetting van een kamer plus een raadsheer om te voorzien in de gevallen van afwezigheid, hetgeen onontbeerlijk is wanneer de kamer in Congo moet zitting houden),
- 2 betrekkingen van auditeur,
- 3 betrekkingen van substituut-auditeur-generaal,
- 1 betrekking van adjunct-griffier.

Het ontwerp bepaalt het volledige aantal aanvullende betrekkingen met inbegrip van die van substituut-auditeur-generaal en van adjunct-griffier, hoewel de organieke wet op de Raad van State aan de Koning opdraagt het aantal betrekkingen van substituut vast te stellen en het aantal adjunct-griffiers niet beperkt. De bij de organieke wet aan de Koning verleende bevoegdheid en waaraan onderhavig ontwerp trouwens in niets afbreuk doet, betreft het gewone kader van de Raad van State en normaliter niet de betrekkingen, welke in overtal komen en moeten verdwijnen.

Le Roi n'est en tout cas pas habilité à assigner une place particulière dans le cadre à ceux des substituts et des greffiers adjoints, dont la nomination ne se justifierait que par une situation nouvelle et momentanée. Il est logique d'autre part que le législateur réglant les moyens destinés à faire face à pareille situation, envisage dans leur ensemble les mesures appropriées.

**

Les articles 2 et 3 visent les conditions de nomination aux places de complément, le statut de ceux qui y seront nommés et leur intégration dans les fonctions permanentes.

Aucune différence n'existera quant aux conditions de nomination et quant au statut entre les titulaires de fonctions permanentes et les titulaires des places de complément.

Les conditions de nomination seront identiques. Les nominations aux places de complément se feront conformément aux dispositions de la loi organique. Ainsi seront notamment d'application les conditions propres à chaque fonction et relatives à l'âge, la pratique du droit, la présentation des candidats, la participation à un concours. Il sera de même tenu compte pour l'application des prescriptions concernant l'équilibre linguistique et l'obligation de connaître la seconde langue nationale, du nombre total de places y compris les places de complément.

Les titulaires des places de complément seront nommés à titre définitif comme les titulaires des fonctions permanentes. Ils auront les mêmes droits et devoirs que ceux-ci. Ils jouiront des mêmes traitements et des mêmes avantages.

Nommés en dehors du cadre ordinaire, ils prendront place dans celui-ci au fur et à mesure des vacances. Ainsi dès qu'aura pris fin la situation nouvelle et momentanée justifiant l'existence de places de complément, le nombre de celles-ci se résorbera progressivement. L'intégration dans le cadre ordinaire se fera en principe dans l'ordre des nominations. Une application rigide de cette règle risquerait cependant de modifier l'équilibre linguistique au sein du cadre ordinaire. Ce serait le cas par exemple lorsqu'un titulaire de régime linguistique français occupant une place de complément et venant le premier dans l'ordre des nominations, serait amené à succéder dans le cadre ordinaire à un titulaire de régime linguistique néerlandais. C'est pourquoi le respect de l'ordre des nominations sera lui-même subordonné au respect, pour l'occupation des fonctions permanentes, des pres-

De koning is alleszins niet bevoegd om een bijzondere betrekking in het kader toe te wijzen aan die substituten en adjunct-griffiers, wier benoeming slechts mocht verantwoord zijn door een nieuwe en tijdelijke toestand. Het is anderzijds logisch dat de wetgever bij het regelen van de middelen om het hoofd te bieden aan dergelijke toestand, de gepaste maatregelen in hun geheel vooropstelt.

**

De artikelen 2 en 3 hebben betrekking op de voorwaarden van benoeming tot de aanvullende plaatsen, alsmede op de rechtspositie van hen die ertoe worden benoemd en hun integratie in de vaste ambten.

Geen enkel verschil zal bestaan wat de voorwaarden van benoeming en de rechtspositie betreft tussen de titularissen van vaste ambten en de titularissen van de aanvullende plaatsen.

De benoemingsvoorwaarden zullen dezelfde zijn. De benoemingen tot de aanvullende plaatsen geschieden overeenkomstig de bepalingen van de organieke wet. Aldus zullen inzonderheid van toepassing zijn de voorwaarden eigen aan ieder ambt en betrekking hebbende op de leeftijd, de rechtspraktijk, de voordracht van kandidaten en de deelneming aan een vergelijkend examen. Er zal eveneens voor de toepassing van de voorschriften inzake taalevenwicht en de verplichting de andere landstaal te kennen rekening worden gehouden met het totale aantal plaatsen de aanvullende plaatsen inbegrepen.

De titularissen van de aanvullende plaatsen zullen in vast verband worden benoemd zoals de titularissen van de vaste ambten. Zij zullen dezelfde rechten en verplichtingen als dezen hebben. Zij genieten dezelfde wedden en dezelfde voordelen.

Benoemd buiten het gewone kader zullen zij hierin plaats nemen naargelang van de vacatures. Aldus zal zodra de nieuwe en tijdelijke toestand, die het bestaan van aanvullende plaatsen rechtvaardigt, en einde heeft genomen, het aantal van deze geleidelijk worden opgeslorpt. De opneming in het gewone kader geschiedt in beginsel volgens de orde van de benoemingen. Een stipte toepassing van die regel zou evenwel het taalevenwicht in het gewone kader kunnen wijzigen. Zulks zou bijvoorbeeld het geval zijn wanneer een titularis van het franse taalstelsel, die een aanvullende plaats bekleedt en de eerste is volgens de orde van de benoemingen geroepen zou zijn om in het gewone kader een titularis van het nederlandse taalstelsel op te volgen. Om die reden zal het opvolgen van de orde van de benoemingen zelf voor het innemen van de vaste betrekkingen afhankelijk

criptions de la loi organique relatives à la connaissance des langues. Ces prescriptions sont aussi bien celles qui déterminent le régime linguistique dont doivent justifier les titulaires de fonctions au Conseil d'Etat que celles qui imposent à certains d'entr'eux la connaissance de la seconde langue nationale.

Le Ministre de l'Intérieur,

worden gesteld van het naleven van de voorschriften der organieke wet inzake de kennis van talen. Deze voorschriften zijn zowel deze die het taalstelsel bepalen waarvan de titularissen van ambten bij de Raad van State moeten doen blijken als die welke aan sommigen onder hen de kennis van de andere landstaal verplicht stellen.

De Minister van Binnenlandse Zaken,

R. LEFEBVRE.

Projet de loi autorisant le Roi à nommer à des places de complément au Conseil d'Etat.

BAUDOUIN,
ROI DES BELGES.

A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu l'article 2, alinéa 2 de la loi du 23 décembre 1946 portant création d'un Conseil d'Etat ;

Vu l'urgence ;

Sur la proposition de Notre Ministre de l'Intérieur,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

Notre Ministre de l'Intérieur est chargé de présenter en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article Premier.

Jusqu'à la date à laquelle le Conseil d'Etat cessera d'exercer les compétences de la Cour Constitutionnelle de l'Etat du Congo, le Roi peut nommer à des places de complément au Conseil d'Etat :

- 4 conseillers,
- 2 auditeurs,
- 3 substituts de l'auditeur général,
- 1 greffier adjoint.

Art. 2.

Les nominations aux places de complément s'opèrent en conformité avec les dispositions légales réglant les conditions de nomination des titulaires de fonctions au Conseil d'Etat.

Art. 3.

Ceux qui sont nommés aux places de complément bénéficient du statut et du traitement des titulaires de fonctions permanentes au Conseil d'Etat.

Ils prennent rang parmi ces titulaires au fur et à mesure des vacances et dans l'ordre de leur nomination, pour autant toutefois qu'ils remplissent les conditions d'ordre linguistique imposées par la loi pour l'accession à la place devenue vacante.

Ontwerp van wet waarbij de Koning gemachtigd wordt benoemingen te doen voor aanvullende plaatsen bij de Raad van State.

BOUDEWIJN,
KONING DER BELGEN.

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Gelet op artikel 2, tweede lid van de wet van 23 december 1946 houdende instelling van een Raad van State ;

Gelet op de dringende aard van de zaak ;

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Binnenlandse Zaken is ermede belast om in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Eerste Artikel.

Tot de dag waarop de Raad van State zal ophouden de bevoegdheid van het Grondwettelijk Hof van de Kongostaat uit te oefenen kan de Koning tot aanvullende plaatsen bij de Raad van State benoemen :

- 4 raadsheren,
- 2 auditeurs,
- 3 substituut-auditeurs-generaal,
- 1 adjunct-griffier.

Art. 2.

De benoemingen tot de aanvullende plaatsen geschieden overeenkomstig de wettelijke bepalingen, die de voorwaarden van benoeming van de titularissen van ambten bij de Raad van State regelen.

Art. 3.

Zij, die tot de aanvullende plaatsen benoemd worden, genieten de rechtspositie en de wedde van de titularissen van de vaste ambten bij de Raad van State.

Zij zullen onder de titularissen rang nemen naargelang van de vacatures en volgens de orde van hun benoeming voorzover zij evenwel de taalvereisten als gesteld bij de wet voor de toegang tot de vacant geworden plaats vervullen.

Art. 4.

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 19 mai 1960.

Art. 4.

Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 19 mei 1960.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre de l'Intérieur,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Binnenlandse Zaken,

R. LEFEBVRE.